

Internkontrollplan 2025

Utbildningsnämnd

NORRTÄLJE
KOMMUN

Innehåll

Inledning	2
Sammanfattning	4
Internkontrollområde 1: Effektiva arbetsmetoder och hög kvalitet	4
Bristande efterlevnad ledningsprocesser	4
Felaktig och inaktuell information på kommunens/förvaltningens webbplats och i styrande dokument.....	4
Internkontrollområde 2: Informationssäkerhet.....	4
Obehöriga har åtkomst till personuppgifter	5
Spridning av personuppgifter i strid med GDPR	5
Internkontrollområde 3: Ekonomi och hushållning av kommunens resurser	6
Riktade statsbidrag söks eller redovisas ej	6
Brister i attestrutiner	6
Internkontrollområde 4: Korruption och otillåten påverkan	7
Otillbörlig påverkan vid beslutsfattande	7
Anställning av olämplig personal.....	7

Inledning

Den interna styrningen och kontrollen är en del av kommunens styrsystem och ett redskap för kommunens ledning att främja en effektiv ledning av organisationen, hantering av risker, utveckling av verksamheten och utvärdering av verksamhetens resultat - ytterst för att säkerställa att verksamhetens syfte och mål nås.

Målet med intern kontroll är:

ändamålsenlig verksamhet

kostnadseffektiv verksamhet

tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten

efterlevnad av tillämpliga lagar, förordningar, föreskrifter, riktlinjer mm

En effektiv internkontroll innebär att egen granskning och uppföljning genomförs i samtliga dessa avseenden, med fokus på:

- Att system och rutiner finns så att budgeterade medel och andra resurser används i överensstämmelse med tagna beslut.
- Att säkerställa att lagar, bestämmelser, anvisningar, riktlinjer och överenskommelser följs.
- Att minimera risken för missbruk och avsiktliga eller oavsiktliga fel som leder till extrakostnader eller att kommunens tillgångar äventyras.
- Att säkerställa en rättvisande redovisning genom kontroll av riktigheten och tillförlitligheten i räkenskaperna.
- Att skydda politiker och tjänstepersoner mot oberättigade misstankar om oegentligheter.

Enligt Kommunallagen 6 kap 7§ ska nämnderna säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig. Nämnderna ansvarar för att ett system för intern kontroll upprättas inom respektive verksamhetsområde. KL 6:7 föreskriver att "nämnderna skall var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt, samt de föreskrifter som gäller för verksamheten". De skall också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt. Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av KL 3:16-19 har lämnats över till någon annan.

Revisorerna granskar i den omfattning som följer av god revisionsred den verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden. Revisorerna har även skyldighet att pröva den interna kontroll som åvilar respektive nämnd med utgångspunkt från vad som är skrivet i kommunallagen om nämndens ansvar för sin verksamhet (KL 6:7). Revisorerna rapporterar enbart till kommunfullmäktige som är deras uppdragsgivare.

Kommunstyrelsen skall enligt KL 6:1 ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. I detta ligger ett ansvar för utformningen av en övergripande organisation för den interna kontrollen.

Kommunfullmäktige har beslutat om fyra övergripande internkontrollområden;

Effektiva arbetsmetoder och hög kvalitet

Informationssäkerhet

Ekonomi och hushållning av kommunens resurser

Korruption och otillåten påverkan

Nämnderna utformar sina specifika kontrollområden, dokumenterar dessa och antar dem i nämnden. Nämndernas ansvar gäller även när en kommunal angelägenhet har lämnats över till någon annan.

I nämndernas internkontrollplaner ska (minst) två internkontrollpunkter finnas till respektive internkontrollområde.

Nämnderna och styrelsen ska besluta om en internkontrollplan med åtgärder som bygger på en riskinventering och analys utifrån konsekvenser och sannolikhet att de inträffar. Planen ska sedan löpande återrapporteras och följas upp, åtgärder med anledning av genomförd internkontrollplan ska rapporteras till nämnd och kommunstyrelsen.

Kommunfullmäktige beslutar årligen om kommunkoncerngemensamma internkontrollområden och

nämnderna upprättar årligen en internkontrollplan. Avrapporteringar ska göras i samband med delår 1 och 2 samt i en slutrapport över kontrollens resultat, inklusive eventuell åtgärdsplan.

En central del av det interna kontrollarbetet handlar om att systematisera, dokumentera och rapportera de insatser som löpande görs med att granska den egna verksamheten inom förvaltningens olika områden. För att kunna tala om en god intern kontroll är det viktigt att det finns en fungerande uppföljning och återrapportering. Uppföljningen ska visa utfallet i förhållande till de planer och mål som har beslutats. Fullmäktige måste få besked att verksamheten bedrivs enligt fattade beslut, till rätt kostnad och på rätt sätt, löpande under året och i samband med årsredovisningen.

Kontrollprocesserna ska prioritera områden med högre risk. Kontrollkostnaden måste alltid vägas mot de konsekvenser som uppstår vid fel. Kontrollansvariga kan vara personer inom den egna verksamheten men de ska då inte vara direkt involverade i arbetet med den kontrollrutin/eller det system som vederbörande har ansvar för i den ordinarie verksamheten.

Sammanfattning

Internkontrollområde 1: Effektiva arbetsmetoder och hög kvalitet

Internkontrollområdet syftar till att säkerställa rättssäkerhet och kontinuitet, genom följsamhet till väl fungerande processer och rutiner med ett professionellt bemötande. Det syftar även till att säkerställa följsamhet gentemot kommunens styrdokument, och framställande av korrekta beslutsunderlag.

Bristande efterlevnad ledningsprocesser

Bristande efterlevnad av fastställda ledningsprocesser inte efterlevs innebär ökad risk för bristande kvalitet och rättssäkerhet i handläggning och vid beslutsfattande.

Riskvärde	Sannolikhet	Ekonomi	Förtroendeskada	Men för individen
	3	2	4	5

Säkerställa att ledningssystemets processer är uppdaterade och används av verksamheten

Kontroll av ledningssystemets tillgänglighet, aktualitet och användning.

Frekvens	Metod
Granskning av ett urval av befintliga processer.	Två gånger per år.

Felaktig och inaktuell information på kommunens/förvaltningens webbplats och i styrande dokument

Elever, vårdnadshavare och utförare i utbildningsnämndens verksamheter använder Norrtälje kommuns webbplats som huvudsaklig informationskälla om verksamheten och dess processer. Därför måste information vara tillgänglig, uppdaterad och korrekt.

Riskvärde	Sannolikhet	Ekonomi	Förtroendeskada	Men för individen
	3	3	4	4

Granskning av befintlig information och säkerställande av rutiner för informationsförsörjning

Frekvens	Metod
Två gånger per år	Stickprov urval av sidor på kommunens webbplats.

Internkontrollområde 2: Informationssäkerhet

Internkontrollområdet syftar till att säkerställa att kommunen på ett tillfredsställande sätt hanterar informationssäkerhet på ett relevant sätt. I praktiken bygger detta bland annat på de lagkrav som GDPR (General Data Protection Regulation) ställer, att användare av system har korrekt behörighetsnivå samt att rutiner för IT-konsulter efterlevs i samband med systemutveckling eller systemuppgradering samt att kommunen verkar för rutiner som skyddar invånarnas integritet i data- och informationssystem. I internkontrollområdet inryms även säkerställande av att säkerhetsklassning av särskilda tjänstemän är genomförd.

Obehöriga har åtkomst till personuppgifter

I takt med att allt fler processer digitaliseras finns också risk att obehöriga handläggare har åtkomst till personuppgifter som inte behövs för det dagliga arbetet, vilket strider mot GDPR.

Riskvärde	Sannolikhet	Ekonomi	Förtroendeskada	Men för individen
	3	2	4	4

Kontroll att obehöriga användare inte har tillgång till verksamhetssystem, samt att användare har rätt behörighetsnivå.

Genomföra logg- och behörighetskontroller i samtliga verksamhetssystem med hög förekomst av personuppgifter.

Frekvens	Metod
Fyra gånger per år.	Kontroller av de huvudsakliga verksamhetssystemen. Stickprov loggfiler.

Spridning av personuppgifter i strid med GDPR

I utbildningsnämndens verksamheter behandlas dagligen ett stort antal personuppgifter i ett antal olika verksamhetssystem. Hanteringen görs uteslutande med lagligt stöd för att säkerställa rätten till utbildning samt den myndighetsuppföljning som följer av huvudmannaskapet i form av uppföljning av kunskapsresultat, tillhandahållande av stödåtgärder, betygssättning m.m.

Utbildningsnämnden hanterar ett ökat antal elever med skyddade personuppgifter. Dessa personuppgifter hanteras i allt fler digitala system vilket kräver rutiner för att förhindra spridning och obehörig åtkomst.

Riskvärde	Sannolikhet	Ekonomi	Förtroendeskada	Men för individen
	3	3	4	5

Säkerställa rutiner för hantering av hur personuppgiftsbehandlingar registreras i registerförteckningen.

Frekvens	Metod
En gång under året.	Kartläggning befintliga rutiner.

Kontroll av rutiner för hantering av skyddade personuppgifter

Frekvens	Metod
En gång under året	Kartläggning befintliga rutiner.

Internkontrollområde 3: Ekonomi och hushållning av kommunens resurser

Internkontrollområdet syftar till att säkra kommunens tillgångar, en god ekonomisk hushållning och rättvisande redovisning. Det handlar exempelvis om att säkerställa att kommunens resurser används på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt, att fakturor stämmer mot beställning och betalas i tid, att Lagen om offentlig upphandling (LOU) efterlevs. Här ingår även säkerställande av att kommunen ianspråktar de bidrag och andra intäkter från stat och andra aktörer som kommunen är berättigad till.

Riktade statsbidrag söks eller redovisas ej

Inom utbildningsnämndens verksamheter söks årligen ett stort antal riktade statsbidrag. Bidrag söks framförallt från Skolverket, men även andra myndigheter såsom Specialpedagogiska skolmyndigheten, Migrationsverket med flera.

Bristande rutiner vid ansökning, rekvirering och redovisning av statsbidrag kan medföra ekonomiska förluster samt kvalitetsbrister om uteblivna bidrag inte kommer Norrtälje kommuns elever tillgodo.

Riskvärde	Sannolikhet	Ekonomi	Förtroendeskada	Men för individen
	3	5	3	2

Säkerställa att rutiner finns och är ändamålsenliga.

Kontrollen syftar till att säkerställa att det finns dokumenterade och ändamålsenliga rutiner för ansökan, användning och redovisning av statsbidrag.

Frekvens	Metod
Fyra gånger per år.	Totagranskning.

Brister i attestrutiner

Bristande attestrutiner kan innebära såväl ekonomiska förluster som förtroendeskada.

Riskvärde	Sannolikhet	Ekonomi	Förtroendeskada	Men för individen
	3	4	4	3

Kontroll av att mottagnings- och beslutsattest sker enligt beslutat attestreglemente

Kontrollen innebär granskning av att attestreglementet efterlevs vad gäller de olika kontrollmomenten i attestprocessen med fokus på utbetalningar till extern part och egna omkostnader.

Frekvens	Metod
6 gånger per år.	Stickprovskontroller av särskilt förtroendekänsliga och/eller avtalsknutna poster.

Internkontrollområde 4: Korruption och otillåten påverkan

Internkontrollområdet syftar till att säkerställa att det finns adekvat kunskap i organisationen om gällande lagar samt att kommunens styrdokument efterlevs inom området korruption och otillåten påverkan. Genom ökad kunskap och efterlevnad av gällande regelverk kan risker för förekomst av bland annat välfärdsbrott, korruption och otillåten påverkan motverkas.

Otillbörlig påverkan vid beslutsfattande

Inom utbildningsnämndens verksamheter fattas årligen ett stort antal beslut där handläggare och beslutsfattare kan påverkas av otillbörlig påverkan. Det kan till exempel gälla betygssättning, orosanmälan till socialtjänsten, ansökan om elevresa, stöd till inackordering, auktorisation av utbildningsanordnare inom vuxenutbildningen, antagning med mera. Otillbörlig påverkan kan medföra att felaktiga beslut fattas och att invånare inte behandlas likvärdigt.

Riskvärde	Sannolikhet	Ekonomi	Förtroendeskada	Men för individen
	4	4	4	3

Kartlägga kunskap, medvetenhet och risker.

För att förebygga och förhindra otillbörlig påverkan krävs att anställda i alla led i handläggnings- och beslutsprocessen har tillräcklig kunskap om vad otillbörlig påverkan är, vilka risker som finns, och hur eventuella incidenter ska hanteras och rapporteras.

Frekvens	Metod
En gång under året.	Kartläggning.

Anställning av olämplig personal

Olämplig personal i skolverksamheten innebär en risk att elevers rätt till en god utbildning inte tillgodoses. Det kan också medföra risker för elevernas säkerhet och välbefinnande, samt en ekonomisk risk för kommunen som arbetsgivare.

Riskvärde	Sannolikhet	Ekonomi	Förtroendeskada	Men för individen
	3	3	4	4

Granskning av rutiner vid rekrytering och anställning

Frekvens	Metod
En gång under året.	Kartläggning.